

Siddesår:

Helet med Amicapsil

Bente Ovesen, Cand.decubitus – det er mig. Med syv års dyrt købte erfaringer i bagagen har jeg givet mig selv denne titel. Det har været et påtvunget, og noget ensomt studie, men det er lykkedes at komme hel igennem. Det sårhelende pulver, Amicapsil, og Frank Sams-Dodd's tætte opfølgning gjorde udfaldet.

Den 14. marts 2020 får jeg mit tredje, alvorlige siddesår. Jeg har tidligere skrevet om mit halvandetårige sårforløb i RYK! magasin nr. 4, 2017. Derfor er jeg godt klar over, hvad jeg er oppe imod, da jeg efter en fire timer lang køretur opdager, at min ROHO-luftpude i bilen er punkteret og ser, at jeg har fået en rund rødmen på størrelse med en femkrone og et lille overfladisk, aflangt sår på ca. en centimeter. Samme sted som de to andre gange. Sædeknoglen på højre side.

Jeg ved også, hvad der skal til, nemlig aflastning. Så det gør jeg ca. 16 timer i døgnet, men såret bliver større og huden mere rød.

Besøg af team og sygeplejerske

Der er coronatid, og alt er lukket ned, men medio april kontakter jeg Sundhedsklinikken og Siddestillingsteamet i Aarhus Kommune. Begge steder får jeg – trods deres problemer med at skaffe værnemidler, og til trods for at de arbejder hjemme – ”hul igennem”. Jeg får besøg af Siddestillingsteamet og ugentlige aftaler på Sundhedsklinikken om at tilse såret. Sygeplejersken konstaterer blot hver gang, at såret er overfladisk. Jeg kontakter Vestdansk Center for Rygmarvsskade (VCR), som anbefaler behandling med en salve, som indeholder honning. Det er sygeplejersken med på, så hun smører salven på, dækker såret med Biatain Silicone, og giver mig salven og tre Biatain plastre med hjem (jeg har Googlet mig frem til, at fem plastre koster 350 kr.). Jeg bliver aldrig tryk ved den behandling. Huden og såret opløses under ”plastrer”, og jeg kan ikke

holde øje med det dagligt, da tre plastre skal række til en uge.

Det lykkes Siddestillingsteamet, efter flere tilretninger, at indstille siddepuden og kørestolen optimalt omkring 1. juni.

Amicapsil

Tiden går, og såret er stadig ikke i bedring.

Via RYK hører jeg om Amicapsil og kommer i kontakt med dr. med. Frank Sams-Dodd i England. Produktet er EU-godkendt, men ikke anvendt i Danmark. Frank Sams-Dodd har forsøgt at introducere det i Viborg og Hornbæk uden held.

Jeg mailer et foto af såret, som han vurderer til at være et kategori 3 sår – det betyder, at såret ikke er gået i muskler eller knogler. Et sådant sår har han tidligere set helet på 23 dage med Amicapsil, fortæller han mig. Men han pointerer, at de bedste og hurtigste resultater opnås på sår, der er under to måneder gamle. Mit er jo efterhånden blevet tre måneder gammelt.

Men endelig er der en person, som giver mig et perspektiv på mit påtvungne sengeleje.

Vi aftaler, at jeg skal påbegynde behandlingen, som ud over Amicapsil indbefatter daglig opfølgning på baggrund af mine tilsendte fotos. Opfølgningen er pr. mail og på dansk.

Behandlingen

Den 10. juni får jeg tilsendt Amicapsil. Tre små flasker med et hvidt pulver, lagt i en pakke med uld og isposer, og med strenge ordrer på at være hjemme, når pakken kommer, så jeg hurtigt kan stille pulveret i køleskabet. Jeg påbegynder behandlingen den 11.

- Jeg er ikke i tvivl om, at Amicapsil og den daglige og grundige opfølgning var gennembruddet, som fik såret til at hele.

juni. Pulveret skal have luft for at virke, så jeg ligger stadig 16 timer i døgnet – nu mest med bagdelen bar. Derudover skal såret vaskes dagligt – helst med bruser og for guds skyld kun med vand. Jeg vælger, ikke at dække såret til med den medsendte gaze, da det falder af. Pulveret skal påføres i et tyndt lag en gang dagligt, - evt. to, hvis det er ”slidt af”. Forinden har jeg købt underbukser i 100 % bomuld og en selfiestang, så jeg bedre kan tage fotos. Der skal dagligt sendes fotos af det urene sår, det rene sår og såret med det påførte Amicapsil. Og dagligt får jeg svar retur fra Frank Sams-Dodd med råd om, hvordan jeg rengør såret, om der er for meget eller for lidt Amicapsil i såret, hvad jeg skal passe på med/gøre mere af osv. Jeg sender også min kalender, hvor jeg skriver, hvornår jeg går i seng/står op. Dermed kan jeg dokumentere, at jeg ligger 16 timer i døgnet.

Helet sår

Dagene er fortsat lange og kedelige, men jeg ser hurtigt en bedring, og sammen med den tætte opfølgning betyder det, at jeg kan se lys forude. Jeg er ikke alene. Der er andre end mig, som tager såret alvorligt og tager medansvar for, at det heler.

Den 30. juli er såret lægt. I yderligere tre uger behandler jeg den røde hud med Amicapsil en gang imellem, og sender ugentlige mails med foto af såret til Frank Sams-Dodd.

Cand.decubitus

Jeg er ikke i tvivl om, at Amicapsil, og den daglige og grundige opfølgning var gennembruddet, som fik såret til at hele. Og jeg er heller ikke i tvivl om, at jeg var helet på under en måned, hvis jeg var kommet i behandling fra dag ét. Siddesår er en kompliceret størrelse. Vurderingen og behandlingen heraf involverer mange, dygtige fagfolk for at lykkes. Fagfolk, som kan arbejde på tværs og tage ansvar for, at der sker en

positiv udvikling. I modsat fald er der dømt sengeleje, ørkesløse, halvhjertede behandlinger, eventuelt operation og passivitet i måneder, måske år. Men patienten bliver nødt til at tage det største ansvar. Som en veninde sagde undervejs: ”du er faktisk både din egen læge, din egen sygeplejerske, din egen terapeut, IT-specialist, journalist og fotograf”. Derfor har jeg givet mig selv titlen cand. decubitus. En erfaringsbaseret, tværfaglig uddannelse i tryksår.

Gode råd:

- Hold øje med din bagdel og din pude, især hvis du skifter kørestol/pude eller har siddet på noget uvant eller ændret rutiner
- Aflast ved det mindste tegn på tryk
- Få hellere lavet en siddestillingsanalyse med trykmåling en gang for meget
- Konsulter Viborg og Hornbæk tidligt i forløbet - sår er lumske!
- Tag selv ansvar og stol ikke blindt på fagfolkene.

Facebookgruppe:

RYK OG TRYKSÅR

RYK har oprettet en ny Facebook-undergruppe dedikeret til opslag, vidensdeling, dialog og debat om tryksår hos mennesker med rygmarvsskade. Fokus vil være på forebyggelse og behandling, forskning samt om at leve livet og fungerer i en hverdag med risiko for tryksår. Det er en privat gruppe, men alle med interesse for tryksår og rygmarvsskader kan blive medlem. Alle kan finde gruppen på Facebook, men det er kun medlemmer, der kan se, hvem der er med i gruppen samt deres opslag. Find gruppen ”RYK og Tryksår” og bed om medlemskab af gruppen.